

**ДЯВОЛСКАТА ВЪШКА
АЛБАНСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

Било ли е, не е ли — малко ме е грижа! Пък ти, ако не вярваш, върви си и ме остави да лъжа!

Та да си дойдем на приказката!

Имало едно време един цар. Всички хубави приказки така започват. А си имал този цар щерка — хубавица, като ясната зорница. Веднъж ѝ рекъл:

— Дъще, я ме попощи!

Тя почнала да му рови с розовите си пръстчета из косата, из брадата. Не щеш ли, намерила му в мустака една въшка. Почудила се царкинята, показала я на баща си. А той поклатил глава, позамислил се и рекъл:

— Пази я добре! Досега не е било въшка в мустака ми да се скрие. Това трябва да е някаква поличба. Да видим какво ще се случи...

Щерката го послушала — затворила гадинката в една кутийка. Подир някое време забелязала, че капакът на кутийката се понадигнал; отвътре нещо се подава и шава. Отворила кутийката и що да види: въшката толкова наедряла, че вече не може да се побере в кутийката. Извадила я оттам, сложила я в една ракла. Минало още някое време, чула царкинята, че в раклата нещо рита, ще избие капака. Надзърнала и още повече се почудила: въшката била пораснала толкова голяма, да речем колкото едно теле. Измъкнали я оттам, вързали я здраво на един синджир.

Решил царят да изпита ума на своите люде; пратил глашатаите да разгласят по цялата царщина:

— Царят има едно чудновато животно. Онзи, който познае какво е то, ще получи царевата щерка за жена и половин царство зестра...

Събрали се, извървели се сума люде — и знатни, и скромни, и умни, и прости. Никой не могъл да познае животното, че то по-малко приличало на въшка, а повече на брадат космат козел.

Пък куцият дявол, който само седи и проклетии реди, това и чакал, защото той и никой друг бил скроил цялата тая работа. Предрешил се като ясновидец-звездоброец и се явил пред царя. Още от пръв поглед рекъл:

— Ха! Та това е въшка и нищо друго!

Царят се почудил. Сетне, като забелязал, че звездоброецът понакуцва, заподозрял нещо недобро и си помислил: „Този не ще да е

човек, а самият дявол.“ Рекъл и отсекъл:

— Не, не позна!

На другия ден дошли при царя още повече люде. Пак никой не познал. А дяволът тоя път се преоблякъл като тежък търговец. Наредил се във върволицата, ама пак не могъл да прикрие хромия си крак, че нали той е отвеки веков. Щом погледнал чудната гадина, рогатият извикал:

— Ха! Това е въшка и нищо друго. Само че е наедряла толкова, защото е пила царска кръв.

Царят пак отрекъл:

— Не, не позна. Върви си!

На третия ден — същото. Тоя път предрешеният като велможа дявол рекъл:

— Царю честити! Покажи ни барем щерка си, да я видим хубава ли е, струва ли си човек да си блъска главата.

Извикал царят щерка си. Щом нечестивецът я съзрял, грабнал я и издимял.

Викнал царят, заплакал, заскубал си косата и брадата. Обявили всеобща печал по царщината и заповядал три дни никой да не пали нощем светлина в дома си. Людете чули и разбрали царевата повеля, изпълнили я. Вечерта нажаленият баща се качил на върха на дворцовата кула и погледнал — целият град бил потънал в мрак. Само в една къща мъждукала някаква светлинка.

На другия ден царят пратил войниците си да доведат онзи, който се беше осмелил да не изпълни неговата воля. Довели войниците една бабичка.

— Ето — рекли, — царю-господарю, тази старица пали нощем огън.

Царят, колкото бил намусен, дважд повече се намусил:

— Защо, бабо, прекословиш на моята заповед? — викнал грозно той.

Бабата се заоправдавала:

— Царю честити! Имам седем сина. Цял ден те ходят по работа, връщат се нощем уморени и гладни. Ако не ги посрещна да ги нахраня и напоя вечерта, кога да го сторя?

Царят попитал:

— Какво работят синовете ти? Да не би да са разбойници-злосторници, които причакват честните търговци по пътищата и им режат главите, за да им вземат стоката?

— Не, царю честити! Добри момчета са, ала не зная какво точно работят. Довечера, като се върнат, ще ги питам — отвърнала старата жена.

— Ти им кажи утре непременно да дойдат при мен. Аз да ги изпитам — заповядал царят.

И ето на заранта явили се при царя седемте бабини синове — седем добри юнаци.

Царят ги измерил от главата до петите и ги попитал:

— Кажете, какво знаете да правите?

Най-големият брат рекъл:

— Аз имам такова остро ухо, мога да чуя през девет планини, муха да бръмчи.

Вторият брат рекъл:

— Мога за миг да издълбая дупка до сърцето на земята.

Третият брат рекъл:

— Аз мога да измъкна от някого нещо, ако ще в шепата си да го стиска и пак няма да усети.

Четвъртият брат рекъл:

— Хвърлям толкова далече, че мога да забележа камък докрай света.

Петият брат рекъл:

— Аз мога да построя за миг кула, такава непристъпна, че никой да не може да влезе в нея, нито пък да я разруши.

Шестият брат рекъл:

— Мога със стрелата си да оцеля чучулига, която хвърчи над облаците.

Седмият, най-младият, рекъл:

— Пък аз мога да хвана нещо, което пада от небето, колкото и да е тежко.

Като чул царят какви дарби имали бабините синове, рекъл им:

— Тъкмо такива юнаци ми трябва. Само вие можете да върнете обичната ми щерка. Вървете, правете, струвайте, доведете ми я жива и здрава! Богато ще ви наградя.

Юнаците обещаха главите си да дадат, царевата щерка да доведат. Без много да се маят, яхнали си кончетата — тръгнаха на път далечен и незнаен. Щом излезли на полето, един от тях рекъл на слухаря:

— Бате, дай ухо да разбереш, накъде е отвлечена царевата щерка, та да не се лутаме нахалост.

Най-старият брат легнал, долепил ухо на земята и подир малко рекъл:

— Нито е близо, нито е далеч. Да вървим натам!

И ги повел. На няколко пъти той така се заслушвал и накрая тупнал с крак:

— Ето тука под нас е царкинята, само че е много надълбоко. Чувам как хлипа и подсмърча горката.

Тогаво рекли на втория брат:

— Бате, направи дупка до долу!

Копачът за миг изкопал дупка, чак до жилището на злосторника. Сега третият брат рекъл:

— Аз ще сляза и ще я изведа на белия свят.

Спуснал се той тихичко до долу. Погледнал през ключалката и видял: дяволът се бил изтегнал сънено на един миндер и държал на козинявите си гърди царската дъщеря. Чевръстият юнак се промъкнал тихичко, измъкнал момата из ноктите на похитителя, а на нейно място сложил една голяма крастава жаба да му държи хлад. Изул му след това единия чехъл и бърже се измъкнал на белия свят. Дал дяволовия чехъл на по-малкия си брат — хвъргача. Пък тоя като го заметнал чак накрай света, в дълбините на морето-океан го запратил.

Като свършили и тая работа, юнаците яхнали конете и препуснали с всичка сила.

Ето че подир някое време нечестивият се събудил. Понечил да помилва царкинята, напилал нещо студено и лигаво. Погледнал, що да види? Една жаба се пули насреща му с очи, големи колкото паници. Скочил той начаса, озърнал се тук-там — изчезнала царкинята, потърсил си чехлите — единия намерил, другият никакъв го няма. Изкачил се горе на земята, вторачил поглед на четири страни, забелязал чехъла си, захвърлен чак накрай света, плува като гемия по разпенените вълни на морето-океан. Полетял като стрела натам да си вземе чехъла, че голяма сила имало в него.

В това време братята препускали, препускали — доста далеч отишли. Ама какво е това за лукавия? Стигнал бърже той до морето-океан, гмурнал се между вълните, уловил си чехъла. Обул го и се втурнал да догони бегълците. Подир малко братята видели зад гърба си облаци прах да се вдигат до небето. Разбрали, че дяволът ще ги настигне.

— Хайде сега, брате, да ти видим майсторлъка — реклите на петия брат — строителя на кули.

За миг този изградил висока, непристъпна кула, отвред запушена — без прозорци и врати. Куцията, както се бил засилил, блъснал се о стената. На главата му цицина като диня изскочила, пред очите му всички звезди се посипали, а на кулата нищо й няма. Яка била. Напразно грехотворецът обикалял кулата от всички страни — нийде зирка, ни прозирка. Разбрал той, че със сила нищо не може да направи, рекъл с хитрост и лукавщина. Замолил се:

— То се е видяло, че ми отнехте хубавицата, ами дайте ми барем за последен път да зърна бялото й лице, че не съм й се нагледал.

Измамили се юнаците, мислили си, че са на сигурно място. Отворили една мъничка дупчица в зида, колкото око да надникне. Пък на дявола — трижди проклет да е! — толкова му стигало. Щом царкинята се надвесила над дупчицата, той я смръкнал и отмъкнал в небесата толкова високо, та да се не вижда.

Мигом шестият брат — стрелецът — опънал лъка си, изпратил подир крадеца най-бързата стрела и уцелил дявола в косматия задник. Изпищял злочинецът кански, че го заболяло много. Хванал се за онова място и изпуснал плячката си. Полетяла царкинята надолу към земята — да падне, само мокро място ще остане от нея. Ала долу най-малкият брат я поел в яките си ръце.

А посраменият дявол с хленч и охкане си тръгнал за подземното жилище. Гдето от капките кръв капнало, татул и отровни гъби поникнали.

Така седмината братя-юнаци спасили хубавата царева щерка и я отвели жива и здрава при баща й. Той се зарадвал до немай-къде. Заповядал: народът да си облече празнични дрехи и всички да се веселят. А в двореца наредил дълги трапези с ядене и пиене. Събрали се най-първите люде в царството на пируване и веселие.

И ето наред веселбата царят подканил най-големия брат да разкаже как са успели да спасят от лапите на дявола щерка му. Братът разправил всичко, както е било, без нещо да премълчи, без нещо да преиначи. Като свършил приказката си, царят се обърнал към своите съветници:

— Е, кажете сега, мъдри велможи и сановници достойни, кой от братята най-много е сторил за спасението на дъщеря ми, та да го направя свой зет и заместник на престола?

Размърдали се първенците, сякаш бълха в гащите им скача, загладили си брадите, един казва — този, друг казва — не този, а онзи или онзи. Двайсет души трийсет съвета дават! Като не могли да се спогодят, царят попитал щерка си, тя да каже, кой е най-заслужилият.

— Всички имат еднакъв дял за живота ми. Ала най-много като че ли той, който ме задържа в ръцете си и не ме остави да се пребия.

Така казала царската щерка, че най-младият брат бил най-хубав измежду седмината. И защото, като я беше уловил, усетила тя колко са силни ръцете му, колко е гореща прегръдката му.

Тогава царят го оженил за щерка си, пък братята му направил най-първи люде в царството. И като бил вече много стар, отстъпил на зет си престола, а той отишъл да си почива под една орехова сянка.

Това е на приказката края.

Повече да лъжа не зная.

Който знае повече лъжи,

нека продължи!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.